

**Česká školní inspekce
Zlínský inspektorát
Zarámí 88, P. O. Box 125, 760 01 Zlín**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIZ-666/24-Z
Sp. zn. ČŠIZ-S-137/24-Z

Název	Střední odborné učiliště Uherský Brod
Sídlo	Svatopluka Čecha 1110, 688 01 Uherský Brod
E-mail	sou@sou-ub.cz
IČO	00 055 107
Identifikátor	600 015 483
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Ing. Jiří Polanský
Zřizovatel	Zlínský kraj
Místo inspekční činnosti	Na Výsluní 813, Uherský Brod Svat. Čecha 1110, Uherský Brod Vazová 2509, Uherský Brod
Inspekční činnost na místě	7. 5. 2024 a 13 – 15. 5. 2024

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného ve střední škole podle § 174 odst. 2 písm. a) až c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Zřizovatelem právnické osoby Střední odborné učiliště Uherský Brod je Zlínský kraj. Právnická osoba vykonává činnost střední školy, domova mládeže a školní jídelny (dále „škola“). Ve školním roce 2023/2024 výuka probíhala ve dvou oborech s maturitní zkouškou 41-43-M/02 Chovatelství a 64-41-L/51 Podnikání (nástavbové studium) a ve 12 oborech

s výučním listem 23-68-H/01 Mechanik opravář motorových vozidel, 29-53-H/01 Pekař, 36-52-H/01 Instalatér, 36-59-H/01 Podlahář, 36-64-H/01 Tesař, 36-67-H/01 Zedník, 39-41-H/01 Malíř a lakýrník, 41-51-H/01 Zemědělec – farmář, 41-52-H/01 Zahradník, 41-55-H/01 Opravář zemědělských strojů, 29-51-E/02 Potravinářské práce, z toho v jednom dvouletém oboru vzdělání 41-55-E/01 Opravářské práce. V době inspekce se v denním studiu ve škole vzdělávalo celkem 530 žáků, z nich bylo identifikováno 67 se speciálními vzdělávacími potřebami (dále „SVP“) s podpůrnými opatřeními 1. až 4. stupně. Dále škola evidovala pět žáků s odlišným mateřským jazykem, čtyři žáci byli vzděláváni podle individuálního vzdělávacího plánu.

Škola je jmenována Ministerstvem zemědělství ČR jako „Centrum odborného vzdělávání“.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Škola má přehledně a srozumitelně vypracovanou koncepci svého dalšího rozvoje s reálně nastavenými a promyšlenými cíli odpovídajícími jejím aktuálním podmínkám a potřebám. Při vypracování koncepčních záměrů vedení školy vycházelo ze zpracované analýzy z předešlého období a požadavků trhu práce na absolventy školy. Stanovené cíle vedoucí ke zkvalitnění v oblasti personální, ekonomické a majetkové se dařily průběžně naplňovat.

Škola má přehledně a srozumitelně stanovená pravidla a mechanismy k organizování vlastní činnosti, nastavení vnitřních norem odpovídalo její strategii. Kontrola výchovně vzdělávacího procesu realizovaná ředitelem školy byla sice systematická, ale v rámci kontrolní činnosti chyběla důslednost ve sledování kvality inovovaných školních vzdělávacích programů (dále „ŠVP“) v souvislosti se změnami rámcových vzdělávacích programů. Tato skutečnost vedla k překročení maximálního počtu vyučovacích hodin ve školním vzdělávacím programu pro obory Instalatér a Mechanik opravář motorových vozidel. Hospitační činnost realizovaná především zástupci ředitele školy pro teoretickou a praktickou výuku byla prováděna dostatečně, vyučující však nedostávali potřebnou zpětnou vazbu podporující rozvoj jejich pedagogických dovedností. Většinou žádné nebo pouze obecné závěry z hospitační činnosti se negativně projevíly v kvalitě výuky.

Přestože docházelo průběžně k obměně pedagogického sboru, dařilo se vedení školy zajistit jeho potřebné složení pro výuku všeobecně vzdělávacích předmětů a zejména odborného vzdělávání. Součástí pedagogického sboru jsou asistenti pedagoga pro podporu žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a externí školní psycholog. Pro výuku odborných předmětů škola získala odborníky z praxe, které úspěšně motivovala k doplnění pedagogického vzdělání. Další vzdělávání pedagogických pracovníků se orientovalo převážně na prohlubování vědomostí a dovedností pedagogů v odborných znalostech se zaměřením na nové poznatky a rozvoj technologií ve vzdělávaných oborech a pro činnost školního poradenského pracoviště. Absolvované vzdělávání orientované na využití informačních technologií ve výuce se však na její kvalitě odrazilo v malé míře.

Aktivním přístupem vedení školy při vyhledávání dalších zdrojů financování se zvýšila materiální i estetická úroveň využívaných objektů. V materiálních podmínkách škola dosahuje vysoké kvality v oblasti odborné a praktické přípravy žáků. Za účelem zvýšení úrovně vzdělávání v souvislosti s budoucím uplatněním žáků na trhu práce byly nově zřízeny odborné učebny, dále byla pořízena zemědělská technika i přístrojové a technologické vybavení pro všechny vyučované obory. Nově bylo vybudováno další místo poskytovaného vzdělávání s prostory pro výcvik a údržbu psů, učebna pro zpracování mléka a prostory pro pěstování rostlin. Modernizací vybavení informačními a komunikačními technologiemi a interaktivní didaktickou technikou si škola udržuje potřebnou úroveň pro jejich využívání

ve výuce. Výraznou pozitivní proměnou prošel i domov mládeže. Školní jídelna poskytovala stravování včetně celodenního stravování ubytovaným žákům. Možnost výběru ze dvou druhů hlavních jídel i skladba jídelních lístků zachovávala pestrost a výživovou hodnotu nabízených jídel a současně respektovala požadavky strážníků, což se odráželo ve vysokém zájmu žáků o školní stravování.

Vedení školy se systematicky zaměřuje na zajištění bezpečnosti žáků, kteří byli při praktických činnostech převážně v rámci odborného výcviku a praxe průběžně seznamováni se zásadami bezpečného chování s ohledem na rizika a upozorňováni na používání ochranných pracovních prostředků, pracovních oděvů a obuvi.

Poradenské služby účelně zajišťovalo školní poradenské pracoviště složené ze tří výchovných poradkyň, které systematicky koordinovaly péči o žáky se SVP a o žáky ohrožené školním neúspěchem a školní metodičky prevence. Jedna z výchovných poradkyň vykonávala současně funkci kariérové poradkyně. K zefektivnění podpory žáků se SVP přispívala jejich včasná identifikace i účelná spolupráce se školskými poradenskými zařízeními.

Škola zabezpečovala kvalitní podmínky pro spolupráci s partnery. Kooperace školy s firmami je velmi přínosná zejména při získávání přehledu o nových trendech a technologiích i odborných poznacích v oboru vzdělání a také praktických zkušenostech a dovednostech v reálném pracovním prostředí. Výborná spolupráce školy se zřizovatelem přispívala k postupné a modernizaci materiálního zázemí. Kvalitní vzájemná kooperace s městem při organizaci tradičních i charitativních akcí, na jejichž přípravě se žáci podíleli, přispěla k posilování sounáležitosti s městem. Oboustranně přínosné bylo partnerství se zákonnými zástupci žáků i školami v blízkém okolí.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Vzdělávání bylo sledováno v teoretickém a praktickém vyučování maturitních oborů vzdělání i oborů ukončených závěrečnou zkouškou.

Ve většině vyučovacích hodin jazyka českého a literatury převládala frontálně vedená výuka s nepříliš účinným využitím digitální techniky a s minimem aktivizační metody a formy. Výuka anglického jazyka účelně probíhala střídavě v jazyce anglickém a českém, přičemž žákům byl vždy jasný cíl výuky. Žáci byli vhodně vedeni k samostatné práci a průběžně dostávali dobrou zpětnou vazbu ke kvalitě svých výkonů. Efektivně byly rozvíjeny jejich sociální a jazykové dovednosti při práci ve dvojicích i ve skupinách. Velmi dobře byla použita digitální technika k nácviku poslechu a výslovnosti. Zvolené metody a formy v matematice společně s procvičováním a upevňováním probíraného učiva i s účelným využitím didaktické techniky měly pozitivní vliv na úroveň vzdělávání. Žáci byli při řešení úkolů vedeni k volbě správného postupu, průběžně dostávali dobrou zpětnou vazbu využitelnou k jejich dalšímu učení. Ve výuce základů ekologie i v chemii v maturitním oboru vzdělávání byly vhodně využívány dosavadní znalosti a zkušenosti žáků z reálného života. Výuka tělesné výchovy úspěšně podporovala pozitivní vztah žáků k pohybovým aktivitám a jejich pravidelné zapojení bylo v souladu s jejich individuálními pohybovými zájmy. Výuka byla dobře organizována, což vedlo k aktivnímu přístupu žáků. Metody a formy výuky podporovaly dosažení stanovených cílů a zároveň umožňovaly rozvoj nových pohybových dovedností i zdokonalení těch stávajících.

Ve většině vyučovacích hodin odborných předmětů strojírenských oborů vzdělání a oboru vzdělání Tesař nebyly dodržovány pedagogicko-didaktické zásady vyučovací hodiny,

chybělo zřetelné a jasné stanovení vzdělávacích cílů, málo bylo využíváno mezipředmětových vztahů. Zvolené organizační formy a využívané metody byly neefektivní. Žáci byli většinou pasivní, v některých hodinách byla jejich činnost omezena jen na učitelem diktovaný zápis do sešitu nebo opisování textu nebo schémat z tabule. Výuka postrádala dobrou zpětnou vazbu a žáci nebyli vhodně podněcováni k plnění úkolů. Naopak výuka odborných předmětů oboru vzdělání Podlahář se vyznačovala pozitivní aktivitou žáků při plnění zadaných úkolů, přičemž jim byla poskytována účinná zpětná vazba. Metody výuky a úlohy podporovaly dosažení stanoveného vzdělávacího cíle. Žáci měli dostatek času na řešení úloh a byli vhodně motivováni k jejich plnění. Bez obav před třídou pokládali otázky a sdělovali své postřehy, a některé učební úlohy poskytly učiteli informace o zvládnutí aktuálně probíraného obsahu.

Společným nedostatkem většiny hodin v teoretické výuce bylo chybějící shrnutí obsahu učiva s ohledem na další učení žáků. Pokud se shrnutí obsahu učiva objevilo, pak do něj nebyli zapojeni žáci. Žáci neměli možnost vybírat si z úloh odlišné kognitivní náročnosti, ani slovně interpretovat informace získané z různých zdrojů a v různých formách.

V praktickém vyučování byla sledována výuka odborného výcviku oboru vzdělání Mechanik opravář motorových vozidel, Opravář zemědělských strojů, Opravářské práce, Podlahář, Tesař a Malíř a lakýrník.

Ve výuce odborného výcviku strojírenských oborů vzdělávání byly účelně rozvíjeny kompetence žáků k získání potřebných dovedností a návyků v souladu s učivem a obsahem odborných předmětů teoretického vyučování. Výukový cíl i formy a metody výuky i zadané úkoly byly zvoleny účelně. V průběhu výuky byli žáci systematicky upozorňováni na chyby při práci. Ověřování znalostí a dovedností žáků probíhalo dle předem známých kritérií. Nutnost dodržování zásad bezpečnosti v průběhu výuky byla cíleně sledována a vyžadována. Ve výuce odborného výcviku oboru vzdělání Tesař převažovala aktivita učitele, zatímco někteří žáci byli po většinu času pasivní. Absence sledování a korigování špatných pracovních postupů žáků společně s minimálním rozvojem postoje složky žáků a posilování jejich pozitivního sebepojetí a sebevědomí se negativně projeví na kvalitě výuky. Praktické vyučování oboru vzdělání Podlahář a Malíř a lakýrník probíhalo na pracovišti právnické osoby pod vedením učitelů odborného výcviku. Praktické vyučování vhodně navazovalo na teoretickou výuku a cíleně rozvíjelo postoje žáků. Použité organizační formy výuky byly účelné, žáci pracovali po většinu času se zájmem a během praktického vyučování panovala příjemná atmosféra. Výkony žáků i produktivita a kvalita jejich práce byly vhodnou formou vyhodnocovány.

Domov mládeže pravidelnou i spontánní činností úspěšně realizoval stanovené cíle a pestrou nabídkou aktivit umožňoval žákům kvalitní trávení volného času. Žákům bylo vytvářeno pozitivní klima podporující jejich vzdělávání.

Hodnocení výsledků vzdělávání

V průběhu vzdělávání žáků škola pravidelně zjišťovala jejich úspěšnost a zabývala se jejich vzdělávacími výsledky. V rámci externího ověřování znalostí proběhlo testování v oblasti čtenářské gramotnosti a moderních dějin, při kterém škola dosáhla podprůměrných výsledků ve srovnání s výsledky celorepublikovými. Interní šetření vzdělávacích výsledků žáků maturitního studia probíhalo pravidelně v matematice a v českém jazyce formou kontrolních prací. Zjištěné výsledky ze školního a externího šetření i z průběhu vzdělávání jednotlivých žáků společně s výsledky tříd vedení školy i předmětové komise, zejména

matematiky a českého jazyka a literatury, projednávaly a na základě vyhodnocování byla přijímána vhodná opatření k jejich zkvalitnění, jejichž efektivita byla vyhodnocována.

Škola systematicky pracovala s žáky ohroženými školním neúspěchem a žáky se SVP i s odlišným mateřským jazykem. Ke snižování školní neúspěšnosti v průběhu studia účelně přispívaly cíleně nastavené plány pedagogické podpory a doučování. Nabízené konzultační hodiny jednotlivých pedagogů byly žáky ve velké míře navštěvovány. K eliminaci záškoláctví byly vhodně využity smlouvy se žáky, které škola pravidelně vyhodnocovala. Žákům se SVP byla věnována efektivní podpora formou podpůrných opatření zahrnující také kvalitní asistentskou pomoc a možnost individuální péče věnované externím školním psychologem. Poskytování podpůrných opatření škola průběžně sledovala a vyhodnocovala. Systematická byla preventivní práce s třídními kolektivy včetně potřebných intervencí při aktuálních vzdělávacích nebo výchovných problémech žáků. V oblasti kariérového poradenství škola cíleně pomáhala žákům při výběru vhodné budoucí profese. Účinná pozornost při vzdělávání žáků s odlišným mateřským jazykem byla zaměřena na jejich úspěšnou integraci do českého modelu vzdělávání, zejména v oblasti výuky českého jazyka.

Vedení domova mládeže a vychovatelé také průběžně získávali aktuální informace o výsledcích vzdělávání žáků a měli informace o jejich vzdělávacích pokrocích. Ubytovaným žákům je cíleně poskytována pomoc formou doučování.

Náležitá pozornost byla věnována sledování úspěšnosti žáků u maturitní zkoušky. V anglickém jazyce žáků nástavbového studia Podnikání byly výsledky v posledních třech letech na velmi dobré úrovni, v profilové části maturitní zkoušky došlo ke zlepšení. Naopak nízká úspěšnost žáků v českém jazyce a literatuře ve srovnání s republikovými výsledky přetrvává. U čtyřletého oboru vzdělání Chovatelství dosáhli žáci nejlepších výsledků ve školním roce 2021/2022, kdy jejich celková úspěšnost u maturitní zkoušky byla s celorepublikovou srovnatelná. Výsledky ve společné části maturitní zkoušky byly oproti profilové části stabilní a v porovnání s celorepublikovými výsledky byla úspěšnost žáků v této části maturitní zkoušky mírně nižší. V profilové části se úspěšnost žáků postupně zlepšovala, ve školním roce 2022/2023 byla srovnatelná s celorepublikovými výsledky.

Výsledky žáků u závěrečných zkoušek byly na dobré úrovni, žakovská neúspěšnost byla nízká.

Vedení školy i předmětové komise se výsledky maturitních zkoušek pravidelně zabývají, vyhodnocují je a přijímají opatření směřovaná k jejich zlepšování. Na základě neúspěšnosti žáků ve společné části maturitní zkoušky škola přijala nápravná opatření. Systém nápravy nastavený na počátku školního roku 2023/2024 se daří průběžně naplňovat především v oblasti snížení absence žáků ve výuce a ve zkvalitňování práce s výsledky u předmětových komisí matematiky, českého jazyka a literatury i anglického jazyka.

Škola cíleně motivovala své žáky k zapojení do aktivit s pozitivním dopadem na rozvoj jejich kompetencí. Žáci byli aktivně podporováni v možnostech se začleňovat do dovednostních soutěží. Mezi nejvýznamnější úspěchy patří pravidelná výborná umístění v soutěžích pořádaných na krajské, národní i mezinárodní úrovni zejména žáků oboru vzdělání Malíř a lakýrník, Instalatér, Opravář zemědělských strojů a Mechanik opravář motorových vozidel.

Škola účinně využívá zavedený model pro zjišťování uplatnitelnosti svých absolventů. Motivační efekt mělo také zapojení absolventů školy do přednášek pro stávající žáky.

Závěry

Vývoj školy

- Zvýšení počtu žáků především v souvislosti s otevření oborů vzdělání Chovatelství a Zemědělec – farmář.
- Výmaz oboru vzdělávání Kominík s účinností od 1. 9. 2021.
- Efektivní využívání dalších finančních zdrojů ke zlepšení materiálních podmínek vzdělávání převážně pro odbornou přípravu žáků a informačních a komunikačních technologií.
- Zkvalitnění materiálních podmínek pro poskytování ubytovacích služeb a zájmové činnosti v domově mládeže.
- Aktivní přístup vedení školy k získávání dotačních titulů.
- Výrazná obměna a rozšíření pedagogického sboru.

Silné stránky

- Oboustranně přínosná spolupráce s městem Uherský Brod, školami v regionu a s firmami zaměřená na rozvoj sociálních a odborných kompetencí žáků. (1.5)
- Vedení školy aktivně usiluje o průběžné zkvalitňování materiálních podmínek pro teoretickou výuku odborných předmětů a praktického vyučování odpovídajících moderním trendům. (2.4)
- Dlouhodobé aktivní zapojování žáků a jejich významná umístování v dovednostních soutěžích pořádaných na krajské, národní i mezinárodní úrovni. (5.3)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Slabé stránky (oblasti ke zlepšení)

- V závěru výuky chybělo zhodnocení probíraného obsahu učiva vyučujícími i žáky. (4.1)
- Absence aktivit podporujících iniciativu žáků a účelné využívání dalších informačních zdrojů při řešení úloh s vyhodnocením, které by dokázali žáci následně interpretovat v teoretické výuce. (4.2)
- Minimální možnosti výběru z úloh odlišné kognitivní náročnosti v teoretické výuce. (4.3)
- Neúspěšnost žáků nástavbového studia ve společné části maturitní zkoušky z českého jazyka a literatury. (5.2)
- Oblastí ke zlepšení je hospitační činnost vedení školy zahrnující konkrétnější zpětnou vazbu podporující rozvoj pedagogických dovedností vyučujících. (2.1)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Při hospitační činnosti se zaměřit na zařazování aktivit umožňujících diferenciaci výuky a na hodnocení probíraného učiva v závěrech výuky.
- Při výuce rozvíjet u žáků schopnost účelně využívat různé informační zdroje.
- Začleňovat do výuky závěrečné zhodnocení probíraného učiva vyučujícími i žáky.

- Další vzdělávání pedagogických pracovníků zaměřit na metody a formy podporující iniciativu žáků a práci s úlohami odlišné kognitivní náročnosti.
- Zaměřit se na zvýšení motivace žáků nástavbového studia ke snížení neúspěšnosti u maturitní zkoušky z českého jazyka a literatury.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školy ve lhůtě do 30 dnů od marného uplynutí lhůty pro podání připomínek k obsahu inspekční zprávy, resp. od doručení stanoviska k připomínkám, přijmout opatření k odstranění nedostatků zjištěných inspekční činností. Tyto nedostatky jsou formulovány v části slabé stránky (oblasti ke zlepšení). Ve stejné lhůtě písemně informujte Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření, a to prostřednictvím datové schránky (g7zais9).

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina Střední odborné učiliště zemědělské a Odborné učiliště, Uherský Brod, Svatopluka Čecha 1110, čj. 3423/2001/ŠK ze dne 28. 11. 2001, vydaná Zlínským krajem ve znění dodatků č. 1 až 9 ze dne 19. 4. 2021
2. Rozhodnutí MŠMT ve věci změny zápisu do rejstříku škol a školských zařízení čj. MSMT-29203/2022-2 s účinností od 1. 9. 2023
3. Rozhodnutí Krajského úřadu Zlínského kraje ve věci změny zápisu do rejstříku škol a školských zařízení čj. 92601/2023 s účinností od 1. 1. 2024
4. Jmenování školy Centrem odborné přípravy vystavené Ministerstvem zemědělství ČR čj. 47479/2018-MZE-14153 ze dne 27. 11. 2018
5. Školní řád čj. 575/2023 vydaný dne 16. 12. 2022 a školní řád vydaný dne 13. 5. 2024
6. Třídní knihy a rozvrhy vyučovacích hodin ve školním roce 2023/2024 k datu inspekce
7. Školní vzdělávací programy ve školním roce 2023/2024 k datu inspekce
8. Záписы z jednání pedagogické rady a předmětových komisí ve školním roce 2022/2023 a 2023/2024 k datu inspekce
9. Výroční zprávy o činnosti školy za školní rok 2020/2021, 2021/2022 a 2022/2023
10. Dokumentace k výchovnému a kariérovému poradenství a prevenci rizikového chování žáků ve školním roce 2022/2023 a 2023/2024 k datu inspekce
11. Doklady o dosaženém vzdělání pedagogů ve školním roce 2023/2024 (vzorek) k datu inspekce
12. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků 2021/2022, 2022/2023 a 2023/2024 k datu inspekce
13. Dokumentace k zajištění školního stravování a podmínek bezpečnosti a zdraví žáků ve školním roce 2023/2024 k datu inspekce
14. Podklady k vyhodnocení příjmů a výdajů školy za rok 2022, 2023 a 2024 k datu inspekce

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete prostřednictvím datové schránky (g7zais9), a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Ing. Zuzana Mücková, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Zuzana Tydlačková, školní inspektorka

Mgr. Radovan Zicháček, školní inspektor

Ing. Miroslav Školoudík, přizvaná osoba

Ing. Anna Zámečnicková, kontrolní pracovnice

30. 5. 2024